

Yttrande gällande TCOs remissvar på SOU 2017:25, Samlad kunskap – stärkt handläggning. Betänkande av utredningen om en mer jämställd och rättssäker försäkring vid arbetsskada

TCO är remissinstans för remissen. Vision delger därmed TCO förbundets synpunkter.

Syftet med översynen är att kvinnor och män ska ha lika möjligheter att få skador godkända som arbetsskada. Utredningen har också haft i uppdrag att se över och förtydliga vissa försäkringsregler.

I betänkandet föreslås en rad åtgärder för att stärka Försäkringskassans kunskap kring arbetsskador och de skillnader som finns mellan män och kvinnor. Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att ta fram konsensusdokument som beskriver befintligt kunskapsläge inom olika besvärsområden. En reflektion är dock att de experter inom varje område som ska ta fram dokumenten är begränsat till antalet och att de troligen sammanfaller med de försäkringsmedicinska rådgivare som utgör expertstöd för Försäkringskassans handläggare. Utredaren pekar också på behovet av forskning om arbetsskador och skillnader i mäns respektive kvinnors arbetsmiljö samt hur de påverkar hälsan. Vision håller med om kunskapsbehovet.

Vidare föreslås en skyldighet för försäkringskassan att inhämta ett läkarutlåtande för utredning om rätt till ersättning från arbetsskadeförsäkringen. Kraven för att försäkringskassan ska pröva om en sjukdom eller skada kan anses bero på arbetet är två. Dels att förmågan att skaffa inkomst är nedsatt med minst 1/15 och dels att den kan väntas bestå i minst ett år framåt. Det är den försäkrade som själv måste ansöka om ersättning. I och med att den tidsbegränsade sjukersättningen togs bort 2008 försvann också en given tidpunkt för att pröva rätten till livränta.

Vision ser positivt på förslaget att Försäkringskassan får ett utökat ansvar för att inhämta läkarutlåtande, men ser det inte som tillräckligt. Sjukskrivna medlemmar vittnar i kontakt med oss om svårigheterna för läkare att bedöma arbetsförmågan ett år framåt. En lösning skulle kunna vara att man inför en fast prövningstidpunkt. Risken finns, att medlemmar, på grund av okunskap om regelverket och ibland även uppmuntrade av sin läkare ändå gör en ansökan. Om resultatet blir ett avslag på grund av att man inte uppfyller grundkraven kan en rättsförlust uppstå även om livränta beviljas i ett senare skede.

I betänkandet föreslås en ny förmån – rehabiliteringsersättning vid arbetsskada. Tillsammans med förslaget om att arbetsgivare ska vara skyldiga att upprätta en rehabiliteringsplan för sjukskrivna inom 60 dagar stärker detta rätten för medlemmar som på grund av organisatoriska faktorer inte beretts rehabilitering på arbetsplatsen. Det är positivt att ett eventuellt samband med arbetet utreds redan i ett tidigt läge, men kan också innebära att den försäkrade behöver begära ytterligare ersättning, livränta, i ett senare skede. Vision föreslår att försäkrade som omfattats av förmånen maximal tid, 12 månader under max tre år, med automatik ska få information om möjligheten att söka livränta.

I rätten till livränta finns undantag för sjukdom som orsakats av till exempel vantrivsel med arbetsuppgifter och kollegor eller omorganisation. Utredningen föreslår att denna så kallade undantagsbestämmelsen ges en ändrad beteckning för att det ska bli tydligt i förhållandet till det generella arbetsskadebegreppet. Den föreslagna ändringen innebär ingen saklig förändring men det blir tydligt att det är en rättslig värdering som ska avgöra. Vi vet att många av de sjukdomar som anmäls som arbetsskador är av psykosocial art och att kränkande behandling där en medarbetare ställs utom arbetsplatsens gemenskap *inte* omfattas av undantagen. Vision har redan tidigare påpekat brister

i skyddet när det gäller kränkande behandling och även lämnat ett lagförslag på hur skyddet ska utformas.

Förslaget att slopa personkretsarna vid arbetsskada orsakad av smitta välkomnas av Vision. Förbundet har medlemmar på arbetsplatser som inte omfattas av kretsarna men där allvarliga smittsamma sjukdomar kan förekomma.

I utredningen föreslås att reglerna för omräkning av livränta ändras från att ett särskilt indexeringstal används till att istället använda inkomstindex. Resultatet av den förändringen är betydande för den enskilde medlemmen. Exemplet nedan visar skillnaden för en livräntetagare med 25 000 i inkomst per månad före skadan och full ersättning efter skadan.

År	2019	2020	2021
Särskilt indexeringstal	25 592	26308	27 153
Inkomstindex	25 749	26 520	27 324

Vision välkomnar förslaget arbetsskadelivränta årligen ska räknas om med förändring i inkomstindex. På det sättet knyts omräkningen till den allmänna inkomstutvecklingen i samhället. Vi menar att det är självklart att den som skadats av arbetet ska få kompensation för inkomstförlusten över tid. Vision föreslår också att om det relativa löneläget inom ett visst yrke ökar mer än i samhället i stort bör en försäkrad kunna få en ny prövning av underlaget för arbetsskadelivränta.

Annelie Elgevi
Ombudsman försäkring
Vision